

Лісокультурні методи реабілітації техногенно порушених земель Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Лектор	к.с.-г.н., доцент Ярощук Роман Анатолійович
Семестр	3
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4,0
Форма контролю	Іспит
Аудиторні години	44 (24 год. лекцій, 24 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Лісокультурні методи реабілітації техногенно порушених земель» полягає в опрацюванні студентами сучасних агротехнічних та технологічних заходів із заліснення техногенно порушених земель, які б враховували регіональні та типологічні особливості заліснюваних земельних площ і базувалися на біологічних властивостях деревних рослин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Лісокультурні методи реабілітації техногенно порушених земель» студент повинен

- **знати:** основні принципи добору типів лісових культур для різних категорій техногенно порушених земель; агротехнічні прийоми, придатні для вирощування біологічно стійких насаджень на землях, які зазнали техногенного впливу; регіональні та зональні технології, придатні для створення лісових насаджень на землях з техногенно порушеним і техногенно забрудненим ґрунтовим покривом;

- **вміти:** застосовувати набуті знання у практичній діяльності, зокрема під час складання проектів на заліснення та озеленення земельних площ, що зазнали техногенного впливу, а також під час їх створення та вирощування.

Надмірний техногенний вплив на навколишнє середовище призводить до змін окремих властивостей і параметрів екосистем та призводить до порушення їх структурнофункціональної організації. На територіях індустріально розвинених регіонів земельний фонд зазнає істотного антропогенного навантаження та забруднення. Нині, концепція сталого розвитку лісогосподарського виробництва повинна базуватися на основі пріоритетності збереження природних ресурсів, ефективного використання сонячної енергії та земельних ресурсів. Саме тому, слухачам магістратури необхідно ґрунтовно оволодіти теоретичними питаннями з означеної проблеми та навчитися використовувати лісокультурні методи для поліпшення якості довкілля. Відповіді на означені питання і містить дисципліна «Лісокультурні методи реабілітації техногенно-порушених земель», яка узагальнює здобутки не лише загально-біологічних дисциплін таких як біологія, екологія, фізіологія, але й спеціальних, таких як ґрунтознавство, лісознавство, лісові культури та багатьох інших та відноситься до циклу дисциплін самостійного вибору університету.

Теми лекцій:

Тема 1. Техногенез та його значення на сучасному етапі розвитку суспільств.

Тема 2. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях, які зазнали радіоактивного забруднення (частина 1).

Тема 2. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях, які зазнали радіоактивного забруднення (частина 2).

Тема 3. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту (частина 1).

Тема 3. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту (частина 2).

Тема 4. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом (частина 1).

Тема 4. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом (частина 2).

Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 1).

Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 2).

Тема 6. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на осушуваних землях (частина 1).

Тема 6. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на осушуваних землях (частина 2).

Тема 7. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на відпрацьованих торфовищах.

Теми занять:
(семінарських, практичних, лабораторних)

- Тема 1. Техногенез та його значення на сучасному етапі розвитку суспільств.
- Тема 2. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях, які зазнали радіоактивного забруднення (частина 1).
- Тема 2. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях, які зазнали радіоактивного забруднення (частина 2).
- Тема 3. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту (частина 1).
- Тема 3. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту (частина 2).
- Тема 4. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом (частина 1).
- Тема 4. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на землях з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом (частина 2).
- Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 1).
- Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 2).
- Тема 6. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на осушуваних землях (частина 1).
- Тема 6. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на осушуваних землях (частина 2).
- Тема 7. Регіональні та технологічні особливості створення лісових насаджень на відпрацьованих торфовищах.

ДЛЯ ЗАМІНИ

Реабілітація земель порушених техногенною та господарською діяльністю людини лісокультурними методами

Кафедра садово-паркового та лісового господарства

Лектор	к.с.-г.н., доцент Ярошук Роман Анатолійович
Семестр	3
Освітній ступінь	Магістр
Кількість кредитів ЄКТС	4,0
Форма контролю	Іспит
Аудиторні години	44 (24 год. лекцій, 24 год. практичних чи лабораторних)

Загальний опис дисципліни

Мета і завдання. Забезпечити засвоєння слухачами магістратури: основних принципів оптимізації техногенно-порушених ландшафтів лісокультурними методами; основ добору деревних рослин, придатних для формування культурфітоценозів на техноземах та літоземах; основ добору типів лісових культур для насаджень, створюваних на землях, які зазнали техногенного впливу; основ технології створення та вирощування насаджень на техногенно-порушених землях.

Основні завдання з вивчення дисципліни полягають у забезпеченні засвоєння слухачами магістратури: принципів оптимізації техногенно порушених ландшафтів лісокультурними методами; добору деревних рослин та їх типів, придатних для формування культурфітоценозів на техноземах та літоземах; опрацюванні агротехніки і технології створення та вирощування насаджень різного цільового призначення на техногенно порушених землях.

При опрацюванні лісокультурних методів відтворення цілісності природного середовища фахівці повинні володіти почуттям передбачення, яке ґрунтується на глибоких знаннях природи біогеоценозів. Успішне формування середовище-стабілізуючих лісових екосистем потребує комплексу науково-обґрунтованих заходів, які забезпечують створення біологічно стійких культурфітоценозів.

Вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни дозволяє майбутньому фахівцю лісового господарства:

а) знати: основні принципи добору типів культур для залісення техногенно-порушених земель; агротехніку вирощування біологічно-стійких насаджень на землях, які зазнали техногенного впливу; особливості технології створення лісових насаджень залежно від техногенного впливу та зональних умов.

б) вміти: застосовувати набуті знання для створення і вирощування біологічно стійких лісових насаджень на землях, які зазнали техногенного впливу.

Теми лекцій:

Тема 1. Вступна.

Тема 2. Реабілітація радіоактивно забруднених земель створенням на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 2. Реабілітація радіоактивно забруднених земель створенням на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 3. Реабілітація земель санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту шляхом створення на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 3. Реабілітація земель санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту шляхом створення на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 4. Реабілітація земель з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом шляхом створення на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 4. Реабілітація земель з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом шляхом створення на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 1).

Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 2).

Тема 6. Реабілітація осушуваних землях шляхом створення на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 6. Реабілітація осушуваних землях шляхом створення на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 7. Реабілітація відпрацьованих торфовищ шляхом створення на них лісових насаджень.

Теми занять:

(семінарських, практичних, лабораторних)

Тема 1. Техногенез та його значення на сучасному етапі розвитку суспільств.

Тема 2. Реабілітація радіоактивно забруднених земель створенням на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 2. Реабілітація радіоактивно забруднених земель створенням на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 3. Реабілітація земель санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту шляхом створення на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 3. Реабілітація земель санітарних зон промислових підприємств та шляхів транспорту шляхом створення на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 4. Реабілітація земель з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом шляхом створення на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 4. Реабілітація земель з техногенно-порушеним ґрунтовим покривом шляхом створення на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 1).

Тема 5. Регіональні та технологічні особливості фітомеліорації відпрацьованих сміттєзвалищ (частина 2).

Тема 6. Реабілітація осушуваних землях шляхом створення на них лісових насаджень (частина 1).

Тема 6. Реабілітація осушуваних землях шляхом створення на них лісових насаджень (частина 2).

Тема 7. Реабілітація відпрацьованих торфовищ шляхом створення на них лісових насаджень.